

Nr. 4

BAZŪVE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2011. gada 5. decembris

ES ZINU, KA ES VARU!

Gunta Bite
apmācību vadītāja

2011. gada 26. novembrī Strazdumuižas klubā notika bibliotēkas rīkotais bezmaksas praktiskais seminārs "Es zinu, ka es varu!". Tā tēma bija Jauniešu iniciatīvas projektu rakstīšanas nosacījumi ES programmas "Jaunatne Darbībā" ietvaros. Seminārā piedalījās 11 jaunieši no dažādām skolām un organizācijām. Divas jauniešes bija arī no Strazdumuižas internatvidusskolas. Jau semināra pirmajā daļā jaunieši sadraudzējās un radīja ap sevi drošu vidi, kas vēlāk palīdzēja uztvert sniegto informāciju un ģenerēt idejas.

Semināra vadītāja Gunta Bite jauniešus iepazīstināja ar galvenajiem projekta rakstīšanas un iesniegšanas noteikumiem. Jaunieši uzzināja, ka Jauniešu iniciatīvas projekts ir laba iespēja pašiem izstrādāt un īstenot radošu un inovatīvu projektu savā skolā, pagastā vai pilsētā, gūstot jaunu pieredzi un attīstot uzņēmīgumu. Projektā būtiska nozīme ir tā ietekmei uz vietējo sabiedrību, tajā jābūt izmantotām neformālās izglītības metodēm, netradicionāliem un radošiem dažādu jautājumu un problēmu risinājumiem.

Semināra laikā viņiem bija iespēja darboties Ideju darbnīcā, kuras laikā grupās

varēja ģenerēt projekta idejas, atbildēt uz galvenajiem projekta jautājumiem: Kāpēc?, Ko?, Kā?, Kam?, Kad? un Ko vajag?. Pēc tam grupas prezentēja savas idejas pārējiem semināra dalībniekiem. Šīs darbnīcas ietvaros radās trīs dažādas, bet ļoti interesantas idejas, kas lielā mērā saistījās tieši ar redzes invalīdu vajadzībām. Tāpēc mūsu bibliotēka ar nepacietību gaidīs, kā šīs idejas attīstīsies un kuri no jauniešiem saņemsies kādu no tām realizēt.

Šādi jauniešu izplānotie un realizētie projekti dod labumu ne tikai vietējai sabiedrībai un pašiem jauniešiem, bet arī organizācijām, kurus viņi būs izvēlējušies par saviem likumiskajiem pārstāvjiem. Daudz pozitīvas pieredzes ir aprakstītas „Jaunatne Darbībā” izdotajos žurnālos un bukletos, kas ir pieejami arī bibliotēkas lasītavā. Bez šaubām, ikviens semināra dalībnieks saņēma gan minētos izdevumus, gan arī bagātīgus izdales materiālus (arī Braila rakstā), kuros bija detalizētāka informācija par projekta veidlapu aizpildīšanu un projektu sagatavošanas, realizēšanas un izvērtēšanas ceļu.

Kaut arī Neredzīgo bibliotēka šādu praktisko semināru rīkoja pirmo reizi, tas bija izdevies. Jaunieši bija apmierināti ar iegūto informāciju, jauniem kontaktiem un pieredzi, kā arī ar jauki pavadīto laiku.

Lielu paldies jāsaka Strazdumuižas klubam, kas semināram atvēlēja savas telpas un uzņēma mūs ar mīlestību.

Noslēgumā dalībnieki saņēma Apliecinājumus par piedalīšanos seminārā. Jau-

nieši izteica vēlmi un gatavību piedalīties arī citos bibliotēkas rīkotajos līdzīga rakstura semināros. Tas ir labs sākums jaunam bibliotēkas pakalpojumam – praktiskie semināri.

LASĪTĀJU ZIŅAS

ATZINĪBAS KRUSTA KAVALIERIS

Dina Kāgane-Kovaļova
sarunā ar Pēteri Locānu

18. novembrī, Prezidenta pils Ģerboņu zālē, svinīgā ceremonijā tika pasniegti valsts apbalvojumi par nopelniem valsts, sabiedrības un kultūras labā. No zāles sienām uz klātesošajiem noraugās pirmās Latvijas Brīvvalsts prezidentu portreti: Jānis Čakste, Gustavs Zemgals, Alberts Kviesis un Kārlis Ulmanis. Vēstures turpinājumu apliecina arī restaurētās bērzkoka mēbeles, kas saglabājušās no pirmskara gadiem.

Šajā dienā Strazdumuižas organizācijas valdes priekšsēdētājs Pēteris Locāns saņēma Atzinības krustu par personīgo ieguldījumu sociālās rehabilitācijas darbā ar redzes invalīdiem. Pateicības runā viņš teic: «Es izjūtu gandarījumu, ka sabiedrībā arvien pieaug izpratne par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Pielāgota darba vide un tehniskie palīgīdzekļi, kā arī draugu un kolēģu atbalsts ir ļoti svarīgi nosacījumi, lai šie cilvēki varētu ne tikai just dzīves piepildījumu, bet arī darboties sabiedrības labā.»

1997. gadā Pēteris Locāns sāka darbu Strazdumuižas organizācijā un tas bija laiks, kad straujiem soļiem nācās apgūt datora lietošanu. Šobrīd Pēteris savu darba ikdienu nespēj iztēloties bez datora, un palīdz to apgūt arī citiem redzes inva-

līdiem. Protams, ne visus klientu sadzīviskos un sociālos jautājumus var atrisināt «uz vietas», tāpēc organizācija uzņemas rūpes par sazināšanos ar iestādēm, kuru kompetencē ir risināt radušos problēmu.

Šis ir stāsts par attieksmes izvērtēšanu pret savu valsti un savu darbu. Jautājumu «ko valsts man var dot?» nomaina jautājums «ko es varu darīt savas valsts un līdzilvēku labā?». Pēteris gan atzīst, ka ordeņa valkāšanas pieredze viņam vēl jāapgūst un jebkādas ārišķības ir nevietā, tāpēc šobrīd apbalvojums nolikts drošā vietā.

Nolikumā par valsts apbalvojumu nēsāšanu ir pamācīts, ka ordeņu zvaigznes, krustus un lentes nēsā tikai valsts svētkos vai svinīgos gadījumos pie attiecīgā tērpa. Taču apbalvotās personas var attēlot ordeņa zīmi uz saviem personiskajiem zīmogiem, vērtslietām, dokumentiem un veidlapām, garantējot pienācīgu cieņu pret apbalvojumu.

Atzinības krusta apbalvojumam ir senas tradīcijas, kas aizsākušās 1710. gadā Kurzemes un Zemgales hercogistes slavas laikos. Kā minēts senajos ordeņa statūtos: ordenis tika dibināts pateicībā visu varenajam Dievam par Kurzemes atkalgūšanu pēc lielā Ziemeļu kara. Ordeņa piešķiršana uzlika kavalierim par pienākumu dievbijīgi dzīvot un godīgi uzvesties, savukārt par neatbilstošu uzvedību, kas darītu kaunu visam ordenim, hercogs vainīgajam varēja ordeni atņemt. Ordeņa dibināšanas dienu pienācās atzīmēt ar la-

biem darbiem, piemēram, izdalot uba-
giem dāvanas.

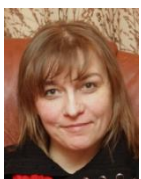
Latvijas Republikas 93. gadadienas svēt-
ku runā valsts prezidents Andris Bērziņš
izteica domu: «Tikai drošības sajūtā rodas
lieli dzīves plāni, tikai pašāvētibā un savstar-

pējā uzticībā starp valsti un pilsoni dzimst
īstens valsts patriotisms un patiesa dzim-
tenes mīlestība.» Šis var būt laiks, kad sev
pajautāt: un kādas ir manas attiecības ar
valsti?

Sveicam P. Locānu ar apbalvojumu!

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

VALODU PASAULE

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Braila rakstā iznākusi jauna Jura Cibuļa
grāmata „Valodu brīnumainā pasaule”,
kas būs nozīmīgs palīgs ne tikai filoloģijas
jomā studējošajiem, bet arī vidusskolas
audzēkņiem, kas rakstīs referātus vai

veidos zinātniski pētniecisko darbu par
latviešu valodu cittaotu valodu starpā.

Grāmatu „Valodu brīnumainā pasaule”
viņš sarakstīja 2004. gadā, bet šogad,
pateicoties Sarmītes Gromskas ieteiku-
mam, grāmata iznākusi arī Braila rakstā.
Tā ietilps 3 sējumos, vienā no kuriem ir
iekļauts arī zīmējums, kas ļauj vizualizēt
Maiju ciparu pierakstu.

JAUNS DISKS „INSTRUMENTIEM”

Dina Kāgane-Kovaļova

mūzikas cienītāja

Reiz vasarā biju mūzikas grupas «Ins-
trumenti» koncertā, kas notika Spīķeru
kvartālā. Lija lietus, virs satumsušā pagal-
ma karājās krāsainu lampiņu virtenes, bet
man no aukstuma klabēja zobi. Pulsējošu
skaņu pavadījumā uz skatuves uznāca
puiši frakās, sejas aizsedza pandu mas-
kas. Tolaik vēl nebija iznācis viņu pirmais
albums un koncertbiļetes maksāja ap pie-
cīti. Bet jau toreiz mani aizrāva mūzika,
kuru nevaru viennozīmīgi raksturot kā prie-
cīgu vai bēdīgu, vienkāršu vai sarežģītu.
Un es noticēju katram vārdam, ko viņi
dziedāja:

«esmu gatavs apēst tevi
ieskatīt aiz plakstiņiem

ieklausīt caur ausīm iekšā
aptaustīt un iespurgties».

Kopš tā laika pagājuši vairāki gadi, un
grupa Īlandē paguvusi ierakstīt albumu
«Tru». 10. decembrī «Arēnā Rīga» notiks
koncerts, bet šoreiz šķiet bez maskām.
Vairs nav noslēpums, ka «Instrumentu»
pamatsastāvu veido bijušās grupas
«Cosmos» dalībnieki Jānis Šipkēvics (ju-
niors) un Reinis Sējāns. Sarunā ar mūzi-
kas žurnālistu Jāni Žildi puiši atzīstas, ka,
pabijuši mūzikas akadēmiskajā vidē, ta-
gad atļaujas spēlēt ar tēliem. Savukārt
maskas uz sejām ir veiksmīgs triks, lai
novērstu uzmanību no savas iepriekšējās
muzikālās darbības.

Ja jums nav iebildumu pret «savādā-
kiem» dziesmu tekstiem un neparastām
asociācijām, šis albums savu klausītāju
gaida arī mūsu bibliotēkas mūzikas
plauktā.

Zane Rižija

Pietuka Krustiņa krustmāte

Brāļi Kaudzītes romānā *Mērnieku laiki* par mani, Pietuku, izrunājas ļoti laipni. Es tāpēc domāju — ja šeitān, mūsu univerzumā, būtu vairāk tādu vīru kā es, i nekāda kašķa un vietu zem saules dalīšanas nebūtu. Stāstīts, ka reiz kādā sanāksnā „gandrīz visi viesi bij jau stipri, gudri un bagāti, tā ka pie pilnīgas norimšanas viņus nevarēja vairs piedabūt nedz caur zvanīšanu, nedz caur dziedāšanu, nedz caur runāšanu, jo runāt un dziedāt gribēja ikkatrs par sevi un citā labprāt neklausījās neviens.

Pietuka Krustiņš, redzēdams, ka laiks ir jau labi notecējis un publikas vērība krietni izgaisusi, bet no programmas vēl gandrīz lielākā daļa pāri, ieturēja ar Ķenci, Švauksu un citiem, kā pats sacīja, no jauna drusku dūšu, sazvanīja un pasludināja, ka pēc programmas nākot tagad kuplejas, proponētas, sacerētas un dziedātas no kuratorijas prezidenta un komitejas aktuarijusa, — tad, noras vidū izgājis, sāka dziedāt, ar rokām ķēmodamies un dažādi ākstīdamies.

Kāds vecis, Pietuka Krustiņam dziedot, izsaucās pilnā balsī: „Raug, kur ir kuplejas! Šinīs kuplejās ir prāts un saprašana iekšā, bet nevis tanīs, kuras iespiestas rakstos un kuru sarakstītājus un dziedātājus tik daudz slavē. Tās ir tik pelavas un

puiku darbs pret šām, kuras nāk no dziļa vīra prāta un kādu neatradīs pa visu gubermangu.”

Kādā citā stūrī arī daži viesi uzslavēja Pietuka Krustiņa gara spēkus, bet tik vien drusku no citas puses.

„Jā, brīnums gan, kā tās gara dāvanas ir cilvēkiem izdalītas!” kāds vecīgs vīrs, Pietuka Krustiņā klausīdamies, iesaucās. „Dažam nav viņu tikpat kā nemaz, bet citam, it kā šim pašam Pietuka Krustiņam, atkal bez ziņas. Viņam veicas viss! Te viņš runā bērēs vai citur kādā svētā brīdī par Jēzu tā, ka ir pašam birst asaras, un, kad pēc tam dabū vien pasēdēties ar citiem viesiem pie galda, tad rauj atkal, tāpat kā tagad, tādas dziesmas vajā, par kurām ir miroņi smietos, ja dzirdētu. Es skaitu, ka viņš ir gudrs uz visām pusēm.”

Viss jau būtu diktān labi, ja es izrādītos tas gudrākais, labākais un skaistākais, bet apdraudēts gudrībā jūtos no Ķenča — tāda nieka! Viņš gan savu gara vājumu ik uz soļa, šķiet, parāda, bet brīžos, kad viņš gudrības melš, man bail pat klausīties — „būt pa īstam gudram un turēt sevi tikai pēc paša domām gudru — ir, kā sacīt jāsaka, divas dažādas lietas, jo, ja ikviens padomātu — cik nezin’, tad nelielītos ar to, ko zina, bet ne katreiz smaidīšanā savilkdams ģīmi, smaidīgs arī būsi un otra labumā iekāries, jau nu, kā sacīt jāsaka, mūžīgi nekarāsies.”

BAZŪNE

VA «Latvijas

Neredzīgo bibliotēka»

bezmaksas avīzīte

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Iznāk pateicoties «Latvijas Valsts meži» atbalstam!